
Istungidokument

B10-0441/2026

5.10.2026

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 136 lõikele 2

Venemaa Riigiduum 2026. aasta ebademokraatlike valimiste ja nende mõju kohta kodanikuühiskonnale
(2026/2907(RSP))

Yannis Maniatis, Nacho Sánchez Amor, Alessandra Moretti
fraktsiooni S&D nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Venemaa Riigiduum 2026. aasta ebademokraatlike valimiste ja nende mõju kohta kodanikuühiskonnale (2026/2907(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa kohta, sealhulgas neid, mis käsitlevad Venemaa Ukraina-vastast agressioonisõda,
  - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja poolt 21. septembril 2026. aastal ELi nimel tehtud avaldust, mis käsitleb 18.–20. septembril toimunud Venemaa Riigiduum valimisi ja nende kohaldamatust Ukraina territooriumil,
  - võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
  - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
  - võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) 1990. aasta Kopenhaageni dokumenti,
  - võttes arvesse OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo (ODIHR) 6. augusti 2026. aasta avaldust Venemaa Föderatsiooni otsuse kohta mitte kutsuda Riigiduum valimistele OSCE vaatlejaid,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 136 lõiget 2,
- A. arvestades, et kõik OSCE osalisriigid, sealhulgas Venemaa Föderatsioon, on kokku leppinud, et valitsuse võimu ja legitiimsuse alus on rahva tahe, mida väljendatakse vabalt ja õiglaselt tõeliste ja korrapäraselt toimuvate valimiste kaudu;
- B. arvestades, et OSCE osalisriigid on võtnud endale kohustuse järgida mitmeid põhimõtteid, nagu need, mis on määratletud 1990. aasta Kopenhaageni dokumendis, et muu hulgas tagada, et valimiskampaaniaid saab läbi viia avatud ja õiglasel õhkkonnas, ilma kandidaatide, erakondade või valijate vastu suunatud vägivalga, hirmutamise või kätemaksu kartuseta, ning tagada, et hääled antakse salajase hääletuse teel ning need loetakse kokku ja neist teatatakse ausalt;
- C. arvestades, et vastupidiselt nendele põhimõtetele toimusid Venemaal 18.–20. septembril 2026 parlamendivalimised autoritaarses ja väga piiranguterohkes keskkonnas, mida iseloomustab Venemaa jõhker agressioonisõda Ukraina vastu, karmid riigisisesed repressioonid poliitilise opositsiooni, sõltumatu meedia, kodanikuühiskonna ja mis tahes kriitiliste häälte vastu, repressiivsed õigusaktid, poliitiliselt motiveeritud kohtuprotsessid ning meelevaldsed ja ebaproportsionaalselt pikad vanglakaristused ebainimlikes kinnipidamistingimustes, tõsised valimisrikkumised ja süstemaatilised õigusnormide rikkumised;
- D. arvestades, et Venemaa ametivõimud keeldusid registreerimast kandidaate, eelkõige neid, kes on vastu Venemaa Ukraina-vastasele agressioonisõjale, sealhulgas kandidaate

erakonnast Jabloko, kes on ainsa erakonnana sõja hukka mõistnud, ning jätkasid avaliku arvamusega manipuleerimist desinformatsiooni ja propaganda kaudu, jättes valijad seega ilma võimalusest teha õigel teabel põhinev valik;

- E. arvestades, et nn valimised toimusid ebaseaduslikult praegu Venemaa okupatsiooni all olevatel Ukraina territooriumidel, nimelt Krimmi Autonoomses Vabariigis ja Sevastopoli linnas ning Donetskis, Luhanskis, Zaporizžja ja Hersoni oblasti osades;
  - F. arvestades, et Venemaa Föderatsiooni otsus mitte kutsuda OSCEd oma parlamendivalimisi vaatlema on vastuolus riigi kohustustega OSCEs ning sellega jäeti riigi valijad ja institutsioonid ilma valimiste erapooletust ja sõltumatust hindamisest;
  - G. arvestades, et 18.–20. septembril 2026 toimunud parlamendivalimised olid juba kolmas järjestikune üleriigiline valimisprotsess, mis viidi riigis läbi ilma erapooletu ja sõltumatu rahvusvahelise valimisvaatluseta;
1. väljendab muret seoses Venemaa esimeste parlamendivalimistega, mis toimusid pärast Ukraina-vastase jõhkra ja ebaseadusliku agressioonisõja algust, kuna neid valimisi iseloomustas poliitilise konkurentsi puudumine, tõsised ja süstemaatilised valimisrikkumised, manipuleerimine valijate survestatmise kaudu ning valimisaktiivsuse ja tulemuste võltsimine, ühtlasi jäeti valijad ilma demokraatlikust valikust ja võimalusest hääletada ainsa sellise opositsioonierakonna üleriigilise nimekirja poolt, kes on sõja avalikult hukka mõistnud;
  2. mõistab hukka asjaolu, et Venemaa parlamendivalimised toimusid hirmu ja repressioonide õhkkonnas, mille aluseks on väljendus- ja kogunemisvabadust ning kodanikuaktiivsust piiravad õigusaktid, millega rikutakse ilmselgelt riigisisest õigust ja riigi rahvusvahelisi kohustusi;
  3. mõistab hukka praegu Venemaa okupatsiooni all olevatel Ukraina territooriumidel nn valimiste ebaseadusliku korraldamise, millega rikutakse jõhkralt rahvusvahelist õigust ning Ukraina suveräänsust, sõltumatust ja territoriaalset terviklikkust; mõistab hukka inimõiguste rikkumised, mille on toime pannud Venemaa okupatsioonivõimud, kes on sundinud Ukraina kodanikke Ukraina territooriumidel end Venemaa Riigiduumas valimisteks registreerima ja nendel hääletama; kordab, et nagu kõrge esindaja ELi nimel märkis, ei tunnusta EL selliste nn valimiste korraldamist Ukraina territooriumidel ega nende tulemusi;
  4. kordab, et mõistab Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja teravalt hukka ning nõuab, et Venemaa Föderatsioon lõpetaks viivitamata, täielikult ja tingimusteta rünnakud elamupiirkondade ja tsiviiltaristu vastu, lõpetaks Ukrainas igasuguse sõjalise tegevuse, viiks kõik relvajõud, käsilasväed ja sõjalise varustuse kogu rahvusvaheliselt tunnustatud Ukraina territooriumilt välja, lõpetaks Ukraina tsiviilisikute sunniviisilise väljasaatmise, vabastaks ja saadaks tagasi kõik kinnipeetud Ukraina elanikud, eelkõige lapsed, ning lõpetaks jäädavalt Ukraina suveräänsuse, sõltumatuse ja territoriaalse terviklikkuse rikkumise ja ohustamise;
  5. rõhutab, et keeldumine lubada Venemaa Riigiduumas valimiste sõltumatut rahvusvahelist vaatlemist kooskõlas Venemaa rahvusvaheliste kohustustega OSCE osalisriigina näitab enneolematut demokraatia nõrgenemist ning tõsist soovimatust täita

rahvusvahelisi kohustusi ja järgida rahvusvahelistes institutsioonides kehtestatud koostööpõhimõtteid;

6. märgib murega, et valimiste kohalikku vaatlemist ei toimu pärast seda, kui Venemaa riigisiseste valimisvaatlusorganisatsioonide, nagu Golos, vastu avaldati püsivat survet ja lõpuks sunniti tegevust lõpetama; nõuab, et vabastataks Golose aktivistid, kes on meelevaldselt kinni peetud või kellele on määratud alusetu vanglakaristus;
7. väljendab solidaarsust nende Venemaa kodanikega, kes vaatamata riiklikele ja piiriülestele repressioonidele ning nii neile kui ka nende pereliikmetele kaasnevatele ränkadele isiklikele tagajärgedele leiavad endiselt julgust rääkida Venemaa Ukraina-vastase jõhkra ja ebaseadusliku agressioonisõja kohta tõtt, kaitsta selliseid inimväärtusi nagu väärikus, austus ja kaastunne ning näidata maailmale, et on olemas ka teistsugune Venemaa;
8. nõuab, et EL toetaks jätkuvalt Venemaa kodanikuühiskonda, sõltumatut meediat ning sõjavastaseid ja reformidele suunatud jõude demokraatliku poliitilise opositsiooni seas;
9. rõhutab, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on põhjalikult muutnud konteksti, milles saab arutada ja kindlaks määrata ELi poliitikat Venemaa suhtes; rõhutab seetõttu, et mis tahes visioon sellest poliitikast peab põhinema kindlal vastuseisul käimasolevale agressioonisõjale, selles tuleb arvesse võtta praegust poliitilist reaalsust, mida iseloomustavad Venemaa sõjaline agressioon Ukraina ja muude ühises Euroopa naabruses asuvate riikide vastu, hübriidrünnakud ELi liikmesriikide vastu, Venemaa desinformatsioon ja sekkumine demokraatlikesse protsessidesse, samuti enneolematud repressioonid kodanikuühiskonna, sõltumatu meedia ja poliitilise opositsiooni vastu Venemaal, ning sellega tuleb tagada ELi valmisolek ühiskonna kõigis sektorites; märgib, et selleks, et Venemaa saaks naasta tavapärase rahvusvahelise koostöö juurde, on vaja, et Venemaa võtaks vastutuse oma tegevuse eest agressorina, et Venemaa muudaks täielikult oma poliitikat oma naabrite suhtes ja teeks põhjalikke muudatusi oma valitsemises;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.